

2023-11-09

Dnr 02934/2023

Till
Tandvårds- och
läkemedelsförmånsverket

Remiss av förslag till föreskrifter om ändring i ändring i Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter (TLVFS 2009:3) om handelsmarginal för läkemedel och andra varor som omfattas av läkemedelsförmånerna

Sveriges Farmaceuter organiserar samhällets läkemedelsexpert, det vill säga apotekare och receptarier, inom samtliga sektorer och i hela läkemedelskedjan – från forskning och utveckling till att förbättra läkemedelsanvändningen i samhället. Vi tillvaratar och driver apotekares och receptariers professionella och fackliga intressen, och kan därför som organisation föra professionens talan i Sverige och internationellt.

Sveriges Farmaceuter har fått rubricerat utkast till föreskrifter på remiss och vill framföra följande synpunkter.

TLV ser ett behov av att höja handelsmarginalen till apoteken med 650 miljoner kronor per år från 2024 bland annat på grund av höjda kostnader i samband med den höga inflationen.

Sveriges Farmaceuter anser att det är viktigt att staten säkerställer att det finns goda förutsättningar för apoteken att upprätthålla en god apoteksservice i hela landet. Vi som fack- och professionsförbund har dock inte den insyn som krävs för att kunna ha åsikter om den analys som TLV har gjort men ställer oss bakom förslaget om en höjd handelsmarginal.

Sveriges Farmaceuter anser dock att med en höjd handelsmarginal så följer även att TLV bör följa upp att de medel som staten nu skjuter till verkligen används till det som de är avsedda att användas till.

Det framgår av proposition 2008/09:145 ”Omreglering av apoteksmarknaden” att handelsmarginalen ska utformas för att bidra till att nå målen för apoteksmarknaden, som är

- att ge konsumenterna ökad tillgänglighet till läkemedel, bättre service och ett bättre tjänsteutbud och
- att eftersträva låga läkemedelskostnader till nytta för konsumenter och det offentliga.

Det offentliga behov och apoteksbranschens lönsamhet bör vägas mot varandra och handelsmarginalen därefter fastställas mot bakgrund av den sammanvägda bedömningen enligt propositionen.

Vidare anges i propositionen bland annat att apoteken ska vara tillräckligt lönsamma för att vara goda arbetsgivare med utvecklingspotential.

Sveriges Farmaceuter anser inte att apoteksföretagen i dag uppfyller åtagandet att vara en god arbetsgivare och för att bland annat kunna attrahera farmaceuter till apoteken i framtiden bör apoteksföretagen nu i första hand använda det tillskott som den höjda handelsmarginalen innebär till att förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för farmaceuterna ute på apoteken.

Farmaceuterna måste få en bättre möjlighet att fokusera på att uppfylla apotekens grunduppdrag än i dag. I öppenvårdsapotekens grunduppdrag ingår att verka för en god och säker läkemedelsanvändning genom att ge sakkunnig och individuellt anpassad information och rådgivning. Detta bör vara farmaceuternas huvudfokus på apoteken och på det sättet öka patientsäkerheten och folkhälsan i samhället.

Vi anser därför att TLV framöver bör, i enlighet med propositionen, börja väga in huruvida apoteksföretagen är en god arbetsgivare när handelsmarginalen eventuellt justeras i framtiden.

TLV bör även börja väga in om apoteken har skapat ett bättre tjänsteutbud. Det är vår uppfattning att apoteken i dag inte i någon större utsträckning skapar bättre tjänsteutbud inom apotekens huvuduppdrag.

Sveriges Farmaceuter anser till sist att som ett led i detta så måste TLV även följa upp än noggrannare hur apoteksföretagen använder det tillskott som den höjda handelsmarginalen innebär så att tillskottet verkligen går till det som handelsmarginalen är ämnad för.

Vänliga hälsningar

Agnieszka Madej
Ordförande
Sveriges Farmaceuter

Björn Södergård
Föredragande
Sveriges Farmaceuter